

UNHCR

Magazine

Vrouwen aan het woord

Mer uit Zuid-Soedan
**Een nieuwe manier
van leven in een
veranderende wereld.**

Interview Jouman Fattal
**"Ik voel een
sterke connectie
met UNHCR."**

ZAMBIA

NOËLLA MAAKT HAAR AMBITIES WAAR

In 2003 ontvluchtte Noëlla met het gezin van haar tante het geweld in de Democratische Republiek Congo naar het veilige Zambia. Maar die veiligheid kon haar niet voor alles behoeden. Toen ze pas dertien was, overleed haar tante en moest de jonge Noëlla voor het gezin zorgen. Met een hoofd vol ambities vulde ze haar dagen met bijbaantjes en het huishouden. Tot ze in 2017 kon deelnemen aan het DAFI onderwijsprogramma van UNHCR, dat jonge vluchtelingen de mogelijkheid biedt om een bachelordiploma te behalen. Met haar studie Massacommunicatie op zak, zet Noëlla zich nu in om de stigmatisering van vluchtelingen en asielzoekers tegen te gaan. “Ik wil een stem zijn voor de stemlozen.”

INHOUDSOPGAVE

4 NIEUWS & TIPS

REPORTAGE VROUWEN AAN ZET

BEELDREPORTAGE DE KRACHT VAN BENTIU

- 13 VERGETEN CRISIS: YEMEN
15 GASTCOLUMN: IRENE VAN RIJ

REPORTAGE MARIA VICTORIA'S VERHAAL

- 18 PORTRET: EEN PODIUM VOOR
ONVERTELDE VERHALEN

VOORWOORD

Vrouwen aan het woord

Beste lezer,

In een wereld die nog altijd geplaagd wordt door ongelijkheid en onrechtvaardigheid, is het cruciaal om degenen die het meest kwetsbaar zijn een stem te geven. In dit bijzondere nummer van het UNHCR Magazine staat het thema "Vrouwen" centraal, een thema dat mij persoonlijk nauw aan het hart ligt.

Als nieuwe high-profile supporter van UNHCR Nederland en gastredacteur van deze editie van het UNHCR magazine, is het een eer om u te begeleiden door een reis van verhalen, ervaringen en hoop, allemaal verweven met de kracht en veerkracht van vrouwen over de hele wereld.

Vrouwen op de vlucht zijn extra kwetsbaar. Een op de vijf vrouwelijke vluchtelingen heeft te maken gehad met seksueel geweld. UNHCR zet zich daarom in voor gendergelijkheid en de bescherming van vluchtelingen-vrouwen en -meisjes, inclusief het aanpakken van gendergerelateerd geweld. Dit magazine werpt een licht op de verhalen van vrouwen die blijven strijden voor een betere toekomst.

Ik hoop dat met de inspirerende verhalen uit dit magazine voelbaar wordt hoe belangrijk het is om opvang en bescherming te blijven bieden voor alle mensen op de vlucht. Dat kan alleen dankzij uw steun, waarvoor oneindig veel dank!

Jouman Fattal
UNHCR high-profile
supporter

AANBEVELINGEN VOOR BETERE OPVANG ASIELZOEKERS EN VLUCHTELINGEN

Het huidige opvangsysteem voor vluchtelingen en asielzoekers in Nederland voldoet niet meer. Maar hoe moet het dan wel? UNHCR heeft op basis van bezoeken aan 44 opvanglocaties voor vluchtelingen en asielzoekers in Nederland aanbevelingen gemaakt voor gemeenten, politici en het Centraal Orgaan voor de Opvang van Asielzoekers (COA).

De pas aangenomen Spreidingswet Asielzoekers, waarbij de opvang van asielzoekers eerlijk verdeeld wordt over alle gemeenten in Nederland, is een eerste stap in de goede richting naar een beter opvangsysteem. In totaal deed UNHCR 25 concrete aanbevelingen, waaronder meer inzet op kleinschalige opvang, snellere participatie in de samenleving en meer aandacht voor de specifieke behoeften van kinderen. Benieuwd naar ons rapport? Bekijk al onze aanbevelingen op onze website.

➔ www.unhcr.nl/spreidingswet

DONATEUR AAN HET WOORD

Ubuntu

Sawubona, oftewel, 'ik zie jou' is een Zuid-Afrikaanse groet én de bedrijfsnaam van Joke Faber. Het zegt veel over hoe deze freelance leidinggevende in het leven staat. Alleen door elkaar daadwerkelijk te zien, ga je verbinding aan. En die verbinding is zo belangrijk, want als mens alleen ben je niets. We hebben elkaar nodig, aldus Joke. Dat is voor haar ook een reden om UNHCR te steunen.

"Ik ben van de 'wij'. In mijn werk, maar eigenlijk is dit een rode draad in mijn leven. Ik werk af en toe als vrijwilliger bij een onderwijsorganisatie in Zuid-Afrika en hier kwam ik aanraking met Ubuntu, een levensfilosofie uit Zuidelijk Afrika die heel erg uit gaat van het collectief, het samen doen. De waarden waar deze stroming voor staat, zijn van grote betekenis voor mij: compassie, medemenselijkheid, waardigheid, respect en dialoog. Ik kan dit in mijn werk als locatiemanager bij een tijdelijke opvanglocatie voor vluchtelingen goed kwijt. Ik kan het wel alleen bedenken en het wiel uitvinden, maar met elkaar hebben we zo veel meer ideeën, talent en kracht. Samen doen, je gezien en gehoord voelen. Vanuit die gedachte wil ik graag leven en werken."

"Toen de vluchtelingen uit Oekraïne ook naar Nederland kwamen, wilde ik graag mijn huis openstellen. Alleen praktisch gezien was dat voor mij niet echt mogelijk. Om toch iets te doen, koos ik ervoor om UNHCR te steunen. Zonder UNHCR kunnen we niet als wereld. De organisatie is er wereldwijd voor vluchtelingen. Juist ook in de complexe rampgebieden. We kunnen niet alle problemen voor iedereen in één keer oplossen, maar met aandacht voor iemands verhaal en iemands behoeften, maak je al een grote stap. Dat hebben we nodig. En daar draag ik graag aan bij."

Zingen én bakken voor het goede doel

Zingen doen ze graag, bij het Haarlem Haarmonix vrouwenkoor. Dit koor bestaat uit zo'n vijftig dames uit alle windstreken, inclusief Nederlandse vrouwen. Twee keer per jaar treden ze op voor een 300-koppig publiek. Het optreden van december is traditioneel een benefietconcert. En eind 2023 kozen de koorleden ervoor om de opbrengst te schenken aan UNHCR.

Door de verkoop van zelfgebakken zoete en hartige lekkertijen is tijdens het eindejaarsconcert een prachtig bedrag van € 900 opgehaald voor mensen op de vlucht. Enorm bedankt Haarlem Haarmonix voor jullie mooie actie!

 @haarlemhaarmonix

U ook?

Wilt u uw verhaal delen?
Stuur dan een e-mail naar
donateursnl@unhcr.org

FILMTIP

THE OLD OAK

'The Old Oak', een sociaal drama van tweevoudig Gouden Palmwinnaar Ken Loach, speelt zich af in een vervallen mijnwerkersstad in Noord-Engeland. De laatste kroeg van het stadje, The Old Oak, staat op het punt te sluiten. Terwijl de lokale bevolking worstelt om het hoofd boven water te houden en de stad leegloopt, zorgt de komst van Syrische vluchtelingen voor onrust.

Een onwaarschijnlijke vriendschap brengt verschillende werelden voorzichtig tot elkaar, met The Old Oak als verbindend middelpunt. The Old Oak is een ontroerende film over de kracht van mensen om wederzijds begrip op te brengen in moeilijke tijden.

De film is vanaf 15 maart te zien via

<https://collection.cineart.nl/nl/article/the-old-oak>

Kans maken op een vouchercode om The Old Oak gratis online te zien? Scan dan de QR code of klik hier en vul uw gegevens in.

[➤ Ga naar](#)

<https://collection.cineart.nl/nl/article/the-old-oak>

Vrouwen aan zet

Vrouwen weten vaak als geen ander een verschil te maken, voor zichzelf, voor hun gezin, voor hun gemeenschap en daarmee ook een stukje van de wereld. Eén van die vrouwen is Yordi Lassooy-Tekle, oprichter en directeur van Migration-Inc. Zij weet als geen ander hoe vrouwen met een vluchtachtergrond met de juiste steun veel kunnen bereiken. We praten met haar over hoe zij het verschil maakt voor vluchtelingen in Nederland en bekijken samen met haar mooie voorbeelden van krachtige vrouweninitiatieven.

“Er ontstaan mooie dingen als mensen elkaar leren begrijpen”

Bij UNHCR kennen we Yordi goed. Met haar organisaties Migration-Inc slaat ze voor UNHCR een belangrijke brug naar een groot netwerk van door vluchtelingen geleide organisaties. Ook sprak ze op het Global Refugee Forum in Genève, 's werelds grootste bijeenkomst over vluchtelingen, om de stem van vluchtelingen te laten horen en zich in te zetten voor het herenigen van gezinnen op de vlucht.

Waar komt jouw drive vandaan om je in te zetten voor vluchtelingen?

“Ik heb zelf in Nederland een moeilijke start gehad. Mijn ouders zijn Eritrees, maar ik ben in Ethiopië opgegroeid.

Daar heb ik bedrijfskunde gestudeerd en een tijdje gewerkt. Maar mijn ervaring en kennis kon ik in Nederland maar niet omzetten naar een baan. Ik besloot toen om vrijwilligerswerk te gaan doen. Ook hier zag ik hoe moeilijk het is voor nieuwkomers om in Nederland een bestaan op te bouwen. In die periode leerde ik Nederlands en legde ik voor het eerst de verbinding tussen de nieuwkomers en de Nederlandse collega's. Ik zag dat mensen die om hulp vragen en mensen die die hulp kunnen bieden, elkaar niet verstaan en elkaar niet begrijpen. Letterlijk en figuurlijk. Het was voor mij duidelijk dat dit mijn roeping was; verbinding leggen en verschillen overbruggen.”

En nu heb je je eigen onderneming. Kun je vertellen wat je doet?

“Integratie komt van beide kanten. Door middel van trainingen en workshops leer ik de nieuwkomers over het systeem hier en ga met professionals in gesprek over belangrijke factoren die meespelen om iemand verder te helpen: culturele achtergrond, traumatische ervaringen. Ik probeer 'de ander' te representeren tegenover mijn gesprekspartner. Het is mentaal heel zwaar om alles achter te laten in je land, zeker op wat latere leeftijd. Mensen moeten vanaf nul beginnen, dat is heel moeilijk. Er ontstaan zulke mooie dingen als mensen elkaar leren begrijpen. Ik ben dankbaar

© Martin Hogeboom

Yordi's keuze

Krachtige vrouwen zien we bij UNHCR terug in veel door ons gesteunde initiatieven. Yordi selecteerde een paar mooie voorbeelden.

➤ **Hoe pak je je leven weer op wanneer je geweld bent ontvlucht** en je ergens helemaal opnieuw moet beginnen? In het relatief veilige Zakarpatska in Oekraïne helpen vrouwen andere vrouwen om tijdelijk in hun inkomsten te voorzien, door kapperstrainingen te geven. Maar ook sportactiviteiten, zoals 'flying yoga' voor de vrouwen en hun kinderen zijn een belangrijk middel om de zorgen even te vergeten en nieuwe mensen uit de gemeenschap te leren kennen.

dat ik daar een rol in mag spelen.
Het geeft mij echt voldoening."

Je bent vrouw, nieuwkomer in Nederland en runt een succesvolle sociale onderneming. Zie je jezelf als een rolmodel?

"Vanuit mijn cultuur bestaat meer een wij-gevoel, we helpen elkaar én kijken naar elkaar. Als je iemand hebt om naar op te kijken, wil je dat goede voorbeeld volgen. Ik besepte dat ik zelf dat rolmodel kon zijn. Ik zet me graag in om mensen in hun kracht te zetten. Maar ik zeg ook tegen andere vrouwen dat zij zelf dat rolmodel kunnen zijn. Soms hebben ze net een klein duwtje in de rug nodig om een groot verschil te kunnen maken." <

➤ **Wanneer vrouwen op de vlucht zijn**, zijn ze kwetsbaarder voor gendergerelateerd geweld. Samen staan ze sterker om hier bovenop te komen én een einde te maken aan dit geweld. Bijvoorbeeld in het opvangcentrum van Fundación Munasim Kullakita in Bolivia. Hier vinden vrouwen met een vluchtelingen- of migrantenachtergrond een veilige plek om hun verhaal te delen en te herstellen van wat hen is overkomen. Deze foto is genomen als onderdeel van een 16-daagse internationale campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes.

➤ **De kwaliteit van de producten staat voorop bij MADE51.** Maar minstens zo belangrijk zijn de kansen die dit UNHCR-initiatief wereldwijd biedt aan vluchtelingen om een inkomen te verdienen met hun vakmanschap. De vluchtelingen, veelal vrouwen, krijgen een startkapitaal, technische ondersteuning en een wereldwijd marketing platform om hun producten aan te bieden. Zo gaat niet alleen eeuwenoud traditioneel vakwerk de wereld rond, maar ook de verhalen die deze vrouwen te vertellen hebben. [Kijk op made51.org](https://made51.org) voor hun prachtige producten.

DE KRACHT VAN

De klimaatcrisis treft kwetsbare gemeenschappen keihard. Zoals de stad Bentiu in Zuid-Soedan en de omliggende boerendorpen. Terugkerende overstromingen spoelen landbouwgrond, wegen en huizen weg. De stad is een eiland geworden te midden van overstromingswater, waar hier en daar nog een boomtop of punt dak boven het water uitsteekt. Zo'n 360.000 mensen uit de omgeving zijn naar Bentiu gevlucht. De achterblijvers in de overstroomde dorpen proberen te overleven op hun geboortegrond. Onder hen zet een krachtige groep vrouwen alles op alles om hier een nieuwe manier van leven te vinden in een veranderende wereld.

Fotoserie: © Andrew McConnell

^ **Rebecca** werkt als enig vrouwelijk hoofd van de rechtbank in Bentiu. Maar haar werk thuis is minstens zo belangrijk. Hier vangt ze vrouwen op, die in afwachting zijn van hun zaak. Rebecca geeft ze een veilige plek om te slapen en te eten. Maar boven alles geeft ze de vrouwen het gevoel er niet alleen voor te staan.

“Ik zie waar deze vrouwen doorheen moeten, terwijl ze nergens kunnen aankloppen voor hulp, of bescherming. Ik heb de mogelijkheid en daarmee vind ik ook de verantwoordelijkheid om ze een veilige haven te bieden.”

◀ In Nhier steken de daken van de ondergelopen traditionele Tukul huizen boven het water uit. Hier en daar zijn staan nog wat huizen op het droge. Met zandzakken proberen de dorpingen het water in bedwang te houden, maar met het komende regenseizoen is de kans groot dat ook die onder water komen te staan. Waarmee er ook voor de 160 dorpingen uit Nhier geen andere uitweg is dan te verplaatsen naar één van de vluchtelingenkampen bij Bentiu.

BENTIU

▶ De lange dag zit erop voor **Mer**. Ze keert terug naar huis met bundels riet, die ze uit het overstromingswater heeft geoogst. Dit oogsten kost uren, terwijl ze half zwemmend, half drijvend op het riet zich door het water voortbeweegt. Mer doet dit nooit alleen, maar altijd met een groep vrouwen. Ze blijven bij elkaar, om zich te beschermen tegen aanvallers of slangen, die in het water liggen. Het riet gebruiken ze om hun huizen te herbouwen, of voor de verkoop. Hiermee is riet nu hun belangrijkste bron van inkomsten geworden.

➤ Ook bij het dorpje Nhier overleven de inwoners dankzij de waterlelies die de vrouwen in het water verzamelen. De van nature vaak lange Zuid-Soedanese vrouwen staan soms wel tot aan hun nek in het water. Waar nog niet zo lang geleden het land lag waar hun families generatieslang lang hun voedsel verbouwden.

➤ Medewerkers van UNHCR kijken in het dorpje Tong hoe het gaat met vrouwen die thuishkomen van de rietooft. UNHCR heeft hier afwateringssysteem aangelegd en dijkversterking aangebracht tegen zware regenbuien. Vanuit Tong gaat de groep vrouwen uiteen, ze wonen niet allemaal hier. Sommigen hebben nog een uur zwemmen en drijven voor de boeg, naar het dorp Rubkona.

✓ Veel dorpingen in deze regio hebben hun toevlucht gezocht tot de vluchtelingenkampen bij de stad Bentiu. De weg richting de stad wordt beschermd door dijken.

◀ Ze hebben net bijna vijf uur in het water gestaan, **Nyepini** en de groep vrouwen met wie ze vandaag werkt. Ze hebben bundels waterlelies geoogst uit het overstromingswater. De waterlelie is één van de belangrijkste voedselbronnen van de lokale bevolking geworden, nu hun voormalige landbouwgronden onder meters water liggen en het vee is omgekomen. Nyepini's huis staat wonder boven wonder nog op droog land, maar al het gebied er omheen is veranderd in water. Elke dag gaan de vrouwen het overstromingswater in, op zoek naar voedsel, brandhout of riet.

Samen aan de toekomst bouwen

Foto: UNHCR/Antoine Tardy

Op dit moment kan slechts 7% van de jongeren op de vlucht hoger onderwijs volgen. Daarom doet UNHCR er alles aan om meer vluchtelingen toegang tot hoger onderwijs te bieden, zoals door het uitreiken van studiebeurzen. Nadat haar familie de genocide in Rwanda ontvlucht was, groeide Leah (21 jaar) op in een vluchtelingenkamp in Malawi. Ze studeert nu Verpleegkunde en Verloskunde: "Toen ik werd toegelaten tot het studiebeursprogramma van UNHCR, was ik zo opgelucht en dankbaar. [...] Mijn deur naar succes was eindelijk geopend."

Dankzij onze deelnemers krijgen 146 goede doelen dit jaar een bijdrage. Samen met deze organisaties werken we aan een rechtvaardige, groene en gezonde wereld voor iedereen. UNHCR ontving de afgelopen vijf jaar ruim € 11 miljoen. Sinds de oprichting van de Postcode Loterij in 1989 hebben we al meer dan € 7,6 miljard aan goede doelen kunnen schenken.

Samen voor een betere wereld: postcodeloterij.nl

Dankzij u.

JEMEN

In Jemen vindt nog altijd een van de ergste humanitaire crises ter wereld plaats. Sinds 2015 is er in het land een bloedige burgeroorlog gaande. Jemen wordt daarnaast geteisterd door armoede, veel mensen zijn ondervoed en er liggen ziektes als cholera op de loer. Door een groot gebrek aan basisvoorzieningen kunnen virussen zich razendsnel verspreiden. Tweederde van de bevolking is afhankelijk van humanitaire hulp.

Naast ontheemde Jemenieten wonen er in Jemen ook vluchtelingen en asielzoekers uit de Hoorn van Afrika (Ethiopië, Somalië, Eritrea en Djibouti). Zij zijn naar hiernaartoe gevlucht op zoek naar veiligheid en zitten nu vast door het oorlogsgeweld. Zonder familie of bekenden en zonder kennis van de taal en gewoontes van het land, zijn deze mensen erg kwetsbaar. <

unhcr.nl/jemen

9 jaar

Oorlog in Jemen
(sinds **maart 2015**)

21,6 miljoen

Jemenieten zijn afhankelijk
van humanitaire hulp
Waarvan **7,5 miljoen mensen**
onderdak nodig hebben

4,5 miljoen

Jemenieten zijn
in **eigen land**
op de vlucht

71.800

vluchtelingen en asielzoekers
wonen in Jemen, voornamelijk
uit **Somalië, Ethiopië, Syrië,**
Eritrea en Irak

Dit hebben we dankzij onze donateurs in 2023 in Jemen bereikt:

83.351

ontheemden
bezochten een
van de **medische
faciliteiten**
ondersteund door
UNHCR

4.436

mensen kregen
psychologische
hulp en
ondersteuning

8.983

kinderen van
vluchtelingen,
asielzoekers en
gastgezinnen
konden naar de
basisschool

18.021

vluchtelingen en
asielzoekers
ontvingen
financiële hulp

2.280

vluchtelingen
werden **juridisch**
bijgestaan

2.044

ontheemde
families werden
geholpen met
onderdak

Schenken met belastingvoordeel

Periodiek schenken

UNHCR biedt wereldwijd noodhulp, bescherming en zorg aan 110 miljoen mensen op de vlucht. Dankzij uw bijdrage kunnen wij deze levensreddende activiteiten bieden.

Structurele steun

Wanneer u UNHCR voor een langere tijd steunt, draagt u aan bij aan meer structurele oplossingen voor vluchtelingen. Zoals voor deze Afghaanse tweeling die nu in een veel steviger onderkomen woont nadat een aardbeving hun huis verwoestte. Deze nieuwe huizen zijn gebouwd op een structuur van cement en met een stalen constructie in het dak. Niet alleen zorgt dit huis voor meer veiligheid en bescherming tegen de elementen, er werd in de bouw ook ingezet op duurzaamheid. Zo wordt er gebruik gemaakt van zonnepanelen en batterijen voor de verlichting en een typische Centraal-Aziatische 'bukhari' oven voor het verwarmen van het huis en om te koken. Moderne sanitaire voorzieningen zorgen voor verbeterde hygiëne. De werkzaamheden zijn door lokale vakmensen uitgevoerd, zodat de lokale economie gestimuleerd wordt.

Belastingvoordeel

Een periodieke schenking kan u belastingvoordeel opleveren; bij een vast bedrag per jaar voor een periode van minimaal vijf jaar, kunt u uw schenking namelijk aftrekken van de inkomstenbelasting.

Meer informatie en een schenkingsovereenkomst opstellen

Meer weten over de mogelijkheden van schenken met belastingvoordeel?

We staan u graag te woord.

Voor persoonlijk advies kunt u bellen of mailen naar 070 250 18 15 of donateursnl@unhcr.org

GASTCOLUMN

In deze gastcolumn geven we graag het woord aan Irene van Rij, hoofd van het UNHCR-kantoor in Aruba. Al meer dan 14 jaar werkt ze voor UNHCR met asielzoekers en vluchtelingen, onder andere in Ethiopië, Pakistan, Colombia en de Democratische Republiek Congo. Wat het meest indruk op haar maakt? De veerkracht die ze bij veel mensen steeds weer terugziet.

Irene van Rij

Van kinds af aan ben ik geïnteresseerd in de manier waarop mensen (samen)leven in verschillende delen van de wereld. Ik ben dan ook dankbaar dat ik al meer dan 14 jaar bij UNHCR mag werken, en verschillende culturen van dichtbij kan ervaren. Werken met asielzoekers en vluchtelingen is een geweldige ervaring geweest over de jaren heen. Ik blijf onder de indruk van de veerkracht van de vluchtelingen die ik heb leren kennen. Mensen die elke dag met frisse moed werken aan het herbouwen van hun

leven, ook al moet de kracht soms uit hun tenen komen. Levens die volledig op de kop staan sinds ze hebben moeten vluchten.

Sinds een paar maanden noem ik Aruba mijn thuis. Ik werk hier als hoofd van het nationale kantoor Aruba en Curaçao. Een nieuwe uitdaging waar ik enorm naar uitkijk. De mogelijkheid om hier het leven van vluchtelingen positief te beïnvloeden, maar ook de uitgelezen kans om deze landen binnen het Nederlandse Koninkrijk beter te leren kennen.

Wat me raakt, is de solidariteit van de samenleving waar vluchtelingen worden opgevangen. 75 procent van de vluchtelingen leeft in lage- en middeninkomenslanden en wordt daar opgenomen en geaccepteerd in de gemeenschappen die het zelf al vaak niet makkelijk hebben. Zo vertelde Ana, een Colombiaanse vluchteling in Ecuador, over de “engel” die zij ontmoette: een Ecuadoriaanse vrouw die haar aansprak en onderdak bood. Ana verbleef op dat moment al drie dagen en nachten met haar tienerdochter buiten in de kou. Dankzij de gastvrijheid en hulp van deze vrouw vond Ana de stabiliteit om op zoek te gaan naar een baan en inkomen. En na een paar weken konden zij en haar dochter op eigen benen staan. Nog regelmatig bezoeken zij elkaar. Ana staat niet alleen, zoveel vluchtelingen zien elke dag deze solidariteit. Een prachtig gebaar van medemenselijkheid én een goede basis om kansen te creëren voor iedereen. Daarom werkt UNHCR nauw samen met mensen die gevlucht zijn en de gemeenschap die ze opvangt. En dat kunnen we alleen maar doen dankzij uw steun.

Samen bouwen we aan veerkrachtige en inclusieve samenlevingen, en ik ben blij dat ik mijn steentje daaraan kan bijdragen. <

Dank u wel!

NATIONALE POSTCODE LOTERIJ

In december 2023 heeft de Nationale Postcode Loterij UNHCR Nederland een extra financiering van €1,76 miljoen toegekend voor de bescherming van Venezolaanse vluchtelingen op Aruba en Curaçao.

Dankzij deze genereuze bijdrage kan UNHCR zich inzetten voor de kwetsbare situatie van Venezolaanse vluchtelingen en migranten op Aruba en Curaçao. Velen van hen hebben geen toegang tot essentiële bescherming en voorzieningen, waardoor ze extra kwetsbaar zijn voor uitbuiting en seksueel geweld. Met deze extra steun kunnen we de levensomstandigheden van Venezolaanse vluchtelingen en migranten op de eilanden verbeteren.

Dank aan alle deelnemers van de Nationale Postcode Loterij voor jullie waardevolle steun!

María Victoria's VERHAAL

EEN STEM VOOR DE LHBTIQ+-GEMEENSCHAP IN COLOMBIA

Wanneer María Victoria (36) door de binnenstad van Quibdó wandelt, wordt ze overal enthousiast begroet. Dat ze bij geboorte geïdentificeerd was als jongen en nu als trans-vrouw door het leven gaat, lijkt er niet toe te doen. En dat in een regio waar uitsluiting op basis van seksuele voorkeur en genderidentiteit eerder regel dan uitzondering is. Door haar charisma en haar rol als mensenrechtenactivist wordt ze herkend en gewaardeerd en lijken de vooroordelen ver weg.

María Victoria is geboren in Quibdó, een stad in de Colombiaanse regio Chocó. Deze regio wordt al jaren geteisterd door gewapend geweld, waarbij veel kinderen al dan niet met geweld worden gekruteerd voor de strijdende troepen. Opgroeien in een gebied dat wordt gedomineerd door geweld betekent een continue dreiging dat je je huis plotseling moet verlaten. Hierdoor is er onder de jongere bevolking een grote kans op depressies en zelfs zelfmoord komt vaak voor.

Worstelingen

Tegen deze achtergrond groeide María Victoria op. Ze was nog maar 15 jaar, toen ze besloot dat ze iets wilde doen voor kwetsbare jongeren die zich eenzaam voelden, angstig of gefrustreerd.

In een buurthuis ging ze met ze in gesprek en organiseerde activiteiten. Zo ontmoette ze ook jongeren met een LHBTIQ+-achtergrond. María Victoria begreep hun worstelingen als geen ander. Zelf was ze opgegroeid in een conservatieve familie, waar ze niet mocht zijn wie ze was. Door die gesprekken met andere jongeren vond ze niet alleen de kracht om thuis te vertellen hoe ze door het leven wilde gaan, ze ontdekte ook haar levensmissie: opkomen voor de rechten van de LHBTIQ+-gemeenschap in Chocó.

Doelwit

Inmiddels werkt de geboren mensenrechtenactivist al negen jaar voor ont-heemde LHBTIQ+-mensen. Bevlogen en geroutineerd tegelijk legt ze uit waarom deze gemeenschap zo kwetsbaar is.

“We hebben in Colombia grote groepen mensen die hun huis zijn ontvlucht voor het geweld van gewapende troepen. Dit zijn vooral bewoners van het platteland. Wanneer er onder hen mensen zijn die hun gender of seksualiteit anders

In Colombia hebben bijna

zeven miljoen mensen hun huis moeten verlaten door het conflict dat al meer dan vijftig jaar woedt tussen het leger, guerrillabewegingen en neo-paramilitaire groepen. Slachtoffers zijn vooral bewoners van het platteland, waaronder veel Afro-Colombiaanse en inheemse bevolkingsgroepen.

© UNHCR/Helena Christensen

beleven en dat ook zo benoemen, zijn ze een speciaal doelwit voor geweld. Vaak zijn ze dan al buitengesloten door hun eigen gemeenschap. Als het ze lukt om een opvangplek te vinden, krijgen ze vaak opnieuw te maken met discriminatie, uitsluiting of zelfs geweld.”

Juiste naam op diploma

In minder dan tien jaar heeft María Victoria met haar organisatie Latidos Chocó er onder meer voor gezorgd dat transgenders in Quibdó toegang hebben tot hoger beroepsonderwijs én dat hun naam op hun diploma hun identiteit weerspiegelt. Ook werkt ze nauw samen met de gemeente om ervoor te zorgen dat ontheemde transgenders worden opgenomen in al het overheidsbeleid en toegang hebben tot gezondheidszorg. Een succesverhaal,

maar het was zeker niet altijd makkelijk. María Victoria moest vaak werken binnen een vijandige context. “Er waren echt wel momenten dat ik wilde opgeven. Maar dan kreeg ik een telefoontje van iemand die in de problemen zat. Ik voel dat mensen me nodig hebben. Dus hier ben ik. Dat maakt me gelukkig.”

“Er waren
momenten dat ik
wilde opgeven.
Maar mensen
hebben me nodig.”

UNHCR ondersteunt het werk van Latidos Chocó. En samen met UNHCR reist María Victoria naar afgelegen gebieden in Chocó om ook daar het bewustzijn

over de rechten van LGBTQ+-mensen te vergroten. Ze traint de lokale autoriteiten, waaronder de politie over het belang van een inclusieve samenleving. Haar volgende project? La Casa Rosa, het roze huis, een veilige opvangplek voor LHBTIQ+-mensen die slachtoffer zijn geworden van geweld en noodzaak waren te vluchten. Hier kunnen ze herstellen onder begeleiding van experts. Uiteindelijk hoopt María Victoria dat op een dag niemand meer gedwongen zijn huis moet verlaten en dat iedereen kan zijn wie die is, zonder angst voor geweld. Of zoals ze zelf zegt: “Heel het land moet weten: we zijn hier, we leven hier, en dit is wat er nu met ons gebeurt. Terwijl iedereen vrij moet kunnen leven. Zonder bedreigd of vervolgd te worden vanwege seksuele voorkeur of genderidentiteit.”

PORTRET

Onvertelde verhalen vertellen is de rode draad in haar leven. In het theater vindt Jouman Fattal het podium en de nuance die ze nodig heeft om de verhalen te vertellen van mensen zónder podium. De Syrische actrice is bezig aan een opmars in de Nederlandse film- en theaterwereld, waar ze haar stem gebruikt om werelden te verbinden. UNHCR is trots Jouman als high-profile supporter te verwelkomen.

Roetije van de Sande Bakhuizen

EEN PODIUM VOOR ONVERTELDE VERHALEN

ACTRICE EN REGISSEUR (ÉN GASTREDACTEUR) JOUMAN FATTAL

Door hun politiek activisme liepen Jouman's ouders gevaar in Syrië. Ze worden opgepakt en moeten naar de gevangenis. Als ze vrijkomen, vluchten ze weg uit Syrië. Ze willen dat hun dochter Jouman opgroeit in veiligheid. Ze komen in het asielzoekerscentrum in Crailo terecht waar de toen 4-jarige Jouman een zusje

krijgt, dat gekscherend het "azc-kind" wordt genoemd. Als het gezin Fattal zich na een paar jaar in Weesp vestigt in een eigen huis, begint een nieuwe akte in hun leven. Haar ouders willen zo snel mogelijk aan het werk, maar moeten eerst hun diploma's omzetten zodat ze ook in Nederland geldig zijn. Het gezin zet de schouders eronder, maar de

integratie is moeilijk. Je wordt als nieuwkomer niet zomaar geaccepteerd. Toch heerst er ook dankbaarheid voor de veiligheid en kansen in Nederland.

Onoverbrugbaar?

Een verdrietige periode breekt aan in 2011, Jouman is dan 19 jaar oud. De burgeroorlog in Syrië ontvlamt in alle

hevigheid en Jouman heeft moeite met haar rol als toeschouwer van het leed van haar landgenoten. De afstand tot haar leeftijdsgenoten in Syrië voelt als onoverbrugbaar. “Zij vochten voor hun vrijheid en hun leven, terwijl op de Toneelschool iedereen met zichzelf bezig was,” zegt ze. Door het opzetten van inzamelingsacties zetten haar ouders zich in voor vluchtelingen en ook Jouman zoekt naar manieren van zingeving en hoe ze haar steentje kan bijdragen.

Zo organiseert ze theater waar mensen ook met elkaar in gesprek kunnen gaan. En samen met spoken word-artiest Luan Buleshkaj geeft ze poëzie- en theaterlessen aan kinderen in asielzoekerscentra. Haar groene ogen glimmen. “Het gaf zo veel voldoening dat we met weinig taal zo veel voor elkaar konden betekenen.”

Spotlights

De lessen die ze gaf in de azc’s waren het startsein voor Jouman om met haar passie en talent voor theater onderbelichte verhalen te vertellen. Zo komt theaterstuk Schuld van de grond over een jonge gevluchte Jezidische vrouw die in Nederland geconfronteerd wordt met haar verleden. “Het verhaal van de dader en de focus op Nederlandse IS-strijders die naar Syrië afreizen, kennen we nu wel,” licht Jouman toe, “Toneelschrijver Timen Jan Veenstra en ik vonden het tijd om het verhaal van de slachtoffers in de spotlights te zetten.” Het is haar debuut als regisseur bij Toneelgroep Maastricht en voor het decor reist haar team af naar Irak om kleden te kopen die gemaakt zijn door Jezidi-vrouwen van de Free Yezidi Foundation. Deze stichting zet zich in voor de rechten en het welzijn van de Jezidi-gemeenschap in Irak en de diaspora. Schuld is voor Jouman een manier om te reflecteren op oorlog, vrijheid en het schuld-vraagstuk. “Timen werkt nu achter de schermen aan een TV-serie van dit theaterstuk, hopelijk gaat dat lukken.”

Saïd en Anna

Momenteel is Jouman te zien in de NPO-kinderserie “Saïd & Anna” als moeder van Saïd. Saïd’s ouders hebben een Repairshop waar kapotte spullen een nieuw leven krijgen. “In deze serie komen veel thema’s samen die voor mij belangrijk zijn,” vertelt Jouman. “Duurzaamheid om mee te beginnen, maar ook het feit dat het gezin van Saïd een vluchtelingengezin is, zonder dat dat het hoofdonderwerp van de serie is. Als je goed kijkt, zijn er Arabische invloeden in het decor terug te vinden, en acteur George Tobal en ik spreken soms op de achtergrond Arabisch, maar “Saïd & Anna” gaat primair over de creativiteit van twee kinderen.”

Weesp volstaat meestal niet

De subtiliteit van de aanwezigheid van een vluchtelingengezin in “Saïd & Anna” spreekt haar aan. Het hoeft allemaal niet zo aan de oppervlakte te liggen of schreeuwerig te zijn, dat past niet bij haar. Dat blijkt ook uit haar keuze voor onderbelichte en onbekende verhalen. “Misschien wil ik deze onvertelde verhalen wel graag voor het voetlicht brengen, omdat ik zelf ook niet altijd die aansluiting heb gevoeld,” denkt Jouman hardop. “Als mensen vragen waar ik vandaan kom, volstaat “Weesp” meestal niet.” Haar lach is ingetogen, ze weet dat er werk aan de winkel is als het gaat om inclusie. Jouman beseft ook dat zij een podium heeft om zich uit te spreken voor gemarginaliseerde groepen. In augustus 2023 stapt ze daarom trots op de Prideboot van UNHCR tijdens de Canal pride in Amsterdam. “Ook mensen uit de LHBTIQ-gemeenschap voelen zich vaak niet gehoord of gezien,” zegt Jouman. In ANNE+, een serie over een lesbische jonge vrouw, speelde Jouman de rol van Sara. “Voor veel mensen is hun geaardheid een reden om hun thuisland te ontvluchten,” zegt Jouman. “Dat is de reden waarom ik een sterke connectie voel met UNHCR. Zij beschermen alle vluchtelingen wereldwijd, ongeacht wie je bent of wat je verhaal is.” <

COLOFON

Het UNHCR Magazine wordt uitgegeven door UNHCR Nederland en is er voor alle donateurs en supporters van de VN-Vluchtelingenorganisatie. Het magazine verschijnt twee keer per jaar.

Foto cover

© UNHCR/Andrew McConnell

Aan dit nummer werkten mee

Jouman Fattal, Joke Faber, Haarlem Haarmonix, Irene van Rij, Yordi Lassooy, Bas Klaassen, Jessica Eva George, Michelle Hamers, Fabienne van de Loo, Leonora Kahn.

Copywriting

Esther Adam - Wordflow

Artdirection & Vormgeving

Massive Atrac, Roger Peters

Drukwerk

Creative DM Factory

Postadres

Postbus 18815, 2502 EV Den Haag

Het UNHCR-magazine liever digitaal ontvangen? Stuur een mail naar donateursnl@unhcr.org

Donateurslijn

Heeft u vragen over uw donatie? Neem dan contact op met onze medewerkers via 070 250 18 15. Zij staan ma t/m vr van 09:00 – 17:00 voor u klaar.

Website

www.unhcr.nl

Volg ons op social media

- UNHCR.Nederland
- unhcr_nederland
- @UNHCR_Nederland
- UNHCRNetherlands
- UNHCR Nederland

© UNHCR/UNHCR/Anadhe Kyriadi

NALATEN DOET LEVEN

UNHCR, de VN-Vluchtelingenorganisatie, zet zich alle dagen van het jaar in voor mensen op de vlucht. Met levensreddende hulp, het bieden van onderdak, bescherming, medische zorg, onderwijs en werkgelegenheid. Zo kunnen mensen die alles moesten achterlaten in veiligheid bouwen aan een nieuw bestaan en houden ze hoop op een betere toekomst.

Een bijzondere manier van geven

Door een gift aan UNHCR in uw testament op te nemen, leven uw idealen ook in de toekomst voort en brengt u kleur en hoop terug in het leven van kinderen, jongeren en volwassenen wereldwijd, die gedwongen op de vlucht zijn.

Nalaten is een bijzondere en persoonlijke manier van geven, en eenieder heeft eigen redenen om hiervoor te kiezen, een eigen verhaal. Maar welk verhaal ook; elke bijdrage -klein en groot- is van onschatbare waarde voor mensen op de vlucht.

➔ www.unhcr.nl/nalaten

Meer informatie

Overweegt u om een gift aan UNHCR na te laten of wilt u meer informatie over het mogelijk opnemen van UNHCR in uw testament?

Vraag nu gratis
en vrijblijvend
UNHCR's
brochure aan:

UNHCR
De VN-Vluchtelingenorganisatie

➔ [terug naar inhoudsopgave](#) UNHCR MAGAZINE 2024 - VOORJAAR

